

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
МАКРО- ТА МІКРОЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ
(тренінг)

підготовки бакалавра
спеціальності 051 Економіка
освітньо-професійної програми Аналітична економіка

Силабус освітнього компонента «МАКРО- ТА МІКРОЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ» (тренінг) підготовки бакалавра, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 051 Економіка, за освітньо-професійною програмою Аналітична економіка.

Розробник: Хомюк Н.Л., доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, д.е.н.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної
програми

Світлана БЕГУН

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та маркетингу

протокол № 1 від 09.09.2022 р.

Завідувач кафедри

Олена ПАВЛОВА

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	05 Соціальні та поведінкові науки 051 Економіка Аналітична економіка Перший (бакалавр)	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 2
		Семестр 3-ий
		Лекції 32 год.
		Практичні 32 год.
		Самостійна робота 48 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Консультації 8 год.
	Форма контролю: екзамен	
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача

Хомюк Наталія Леонідівна, д.е.н., доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, моб. тел. 050-500-89-25, Khomiuk.Nataliia@vnu.edu.ua, G-411

Дні занять розміщено на <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента. Освітній компонент «Макро- та мікроекономічний аналіз» належить до переліку нормативних освітніх компонентів циклу професійної підготовки бакалавра за освітньо-професійною програмою Аналітична економіка та спрямована на формування у здобувачів освіти системи глибоких обґрунтованих знань з основ макроекономіки та мікроекономіки.

2. Мета і завдання освітнього компонента. Метою освітнього компонента є формування у здобувача освіти цілісної системи знань та навичок щодо суті, принципів, функцій та інструментів макро- та мікроекономічного аналізу, вироблення вміння оцінювати основні макро- та мікроекономічні індикатори, опанування методів аналізу макро- та мікроекономічної динаміки, механізму досягнення економічної рівноваги, структурних змін в економіці.

Завданнями освітнього компонента є:

- систематизація та розширення знання щодо мікро- та макроекономічний аналізу;
- засвоєння основ максимізації прибутковості суб'єкта господарювання на мікрорівні;
- формування навичок аналітичної роботи по оцінювання різних типів ринків,
- поглиблення навичок щодо оцінювання можливих наслідків рішень державних органів влади для економіки в цілому й для окремих ринків.

3. Результати навчання (компетентності).

Інтегральна компетентність (ІНТ)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в

економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

Програмні результати

ПРН 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

ПРН 7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

ПРН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН 15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

4. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Прак тичні	Сам. роб.	Консуль тації	*Форма контролю / Бали**
Змістовий модуль 1. Макроекономічний аналіз національної економіки						
Тема 1. Макроекономічний аналіз як наука про функціонування та регулювання національної економіки	13	4	4	4	1	ДС, О /3
Тема 2. Система національних рахунків як інструмент макроекономічного аналізу	9	2	2	4	1	ДС, Т, О, РЗ / 3
Тема 3. Аналіз реального сектору економіки	9	2	2	4	1	ДС, Т, О, РЗ /3
Тема 4. Аналіз фінансового сектору економіки	9	2	2	4	1	ДС, Т, О, РЗ /3
Тема 5. Аналіз монетарного сектору економіки	8	2	2	4	0	ДС, Т, О, РЗ / 3
Тема 6. Аналіз зовнішнього сектору економіки	6	2	2	2	0	ДС, Т, О, РЗ / 3
Тема 7. Аналіз макроекономічних дисбалансів	6	2	2	2	0	ДС, Т, О, / 2
Разом за модулем 1	60	16	16	24	4	20
Змістовий модуль 2. Теоретико-методичні основи мікроекономічного аналізу						
Тема 8. Сутність мікроекономічного аналізу	13	4	4	4	1	ДС,Т, О / 3

Тема 9. Аналіз поведінки споживача	9	2	2	4	1	ДС,Т,РЗ, О / 3
Тема 10. Мікроекономічна модель підприємства	9	2	2	4	1	ДС,Т, РЗ, О / 3
Тема 11. Підприємство в ідеальних ринкових структурах: чиста конкуренція і чиста монополія	9	2	2	4	1	ДС,Т, О / 3
Тема 12. Підприємство в реальних ринкових структурах: монополістична конкуренція і олігополія	8	2	2	4	0	ДС,Т, /3
Тема 13. Аналіз ринку праці	6	2	2	2	0	ДС, О, Т, РЗ / 3
Тема 14. Аналіз ринку капіталу та землі	6	2	2	2	0	ДС,Т, О, РЗ / 2
Разом за модулем 2	60	16	16	24	4	20
Види підсумкових робіт					60	
Модульна контрольна робота 1					МКР / 30 балів	
Модульна контрольна робота 2					МКР / 30 балів	
Всього годин / Балів	120	32	32	48	8	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, П – презентація роботи; Р – реферат, О – опитування а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувача освіти (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачем освіти самостійно під методичним керівництвом викладача.

До завдань самостійної роботи, які запропоновані здобувачам освіти, віднесено:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з вивчення рекомендованої літератури.
3. Вивчення основних термінів та понять за темами освітнього компонента.
4. Підготовка до практичних занять, дискусій, роботи в малих групах, тестування.
5. Контрольна перевірка кожним здобувачем освіти особистих знань за запитаннями для самоконтролю.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять є обов’язковою складовою вивчення освітнього компонента. Про відсутність з поважних причин здобувачі освіти зобов’язані доводити до відома викладача заздалегідь. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із деканатом та викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Усі письмові роботи перевіряються на

наявність плагіату. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-2 бали). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_%20vyznannia_rezultativ_navchannia_formalnoi.pdf).

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом освітнього компонента.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем результатів такого навчання.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль проводиться у формі усного семестрового екзамену згідно затвердженого розкладу.

Підсумкова семестрова оцінка з освітнього компонента (за 100-бальною шкалою) визначається двома способами як сума трьох складових: 40 балів за поточне оцінювання і 60 балів за модульні контрольні роботи або 40 балів за поточне оцінювання та 60 балів за іспит.

Підсумкова семестрова оцінка виставляється без складання іспиту, якщо здобувач освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом освітнього компонента, і набрав при цьому 75 балів і більше. Така оцінка виставляється у день проведення екзамену за умови обов'язкової присутності здобувача освіти. У разі незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, здобувач освіти складає екзамен (60 балів), а його результат за модульні контрольні роботи анулюється.

Перелік питань на екзамен

1. Зміст макроекономічного аналізу та його місце в системі наук.
2. Об'єкт та предмет макроекономічного аналізу.
3. Інструментарій макроекономічного аналізу: прийоми (методи) статистичної обробки макроекономічних даних; методики аналізу макроекономічної інформації; міжнародні системи національного рахівництва.
4. Зв'язки макроекономічного аналізу з іншими науками.
5. Базові категорії макроекономічного аналізу: макроекономічний сектор; макроекономічне програмування.
6. Зв'язок макроекономічного аналізу з макроекономічною теорією: позитивний аспект, нормативний аспект.

7. Види макроекономічного аналізу.
8. Основні етапи реалізації макроекономічного аналізу.
9. Теоретичні основи виникнення макроекономічного рахівництва
10. Наявні системи макроекономічного рахівництва, історія розвитку, їх характеристика
12. Система національних рахунків, її структурна характеристика.
13. Методологія побудови консолідованих рахунків
14. Агрегати система національних рахунків, методологія їх обчислення
15. Особливості впровадження і використання система національних рахунків в Україні
16. Сутність реального сектору економіки.
17. Поняття національного багатства.
18. Чинники впливу на обсяги та структуру національного багатства.
19. Баланс «витрати-випуск».
20. Поняття рівня зайнятості ресурсу праці (рівня зайнятості та безробіття).
21. Етапи реалізації регресійного аналізу в процесі дослідження факторів економічного зростання.
22. Фактори економічного зростання за різними класифікаційними ознаками.
23. Аналіз державного бюджету.
24. Структура державних доходів.
25. Структура державних видатків.
26. Аналіз державного боргу.
27. Аналіз боргової безпеки.
28. Аналіз мультиплікатора державних видатків.
29. Аналіз попиту на гроші.
30. Аналіз грошової пропозиції.
31. Аналіз динаміки загального рівня цін.
32. Аналіз грошової мультиплікації.
33. Аналіз зовнішніх економічних потоків.
34. Аналіз валютного курсу.
35. Аналіз офіційних валютних резервів.
36. Зміст та сучасні індикатори макроекономічних дисбалансів.
37. Аналіз окремих макроекономічних дисбалансів за відхиленнями від порогових значень індикаторів.
38. Аналіз загального рівня макроекономічних дисбалансів за інтегральними індексами.
39. Мікроекономічні суб'єкти та їх поведінка.
40. Методи мікроекономічних досліджень.
41. Попит: сутність, закони та фактори.
42. Пропозиція: сутність, закони та фактори.
43. Ринкова рівновага, її зміни та відхилення.
44. Цінова еластичність попиту і пропозиції.
45. Корисність та її види.
46. Поняття потреб, їх види.
47. Крива байдужості, гранична норма заміщення.

48. Бюджетна лінія та вибір споживача.
49. Економічна природа підприємства.
50. Теорії підприємства.
51. Витрати підприємства, коротко – і довгостроковий період.
52. Класифікація витрат підприємства.
53. Дохід підприємства.
54. Прибуток підприємства.
55. Короткостроковий період на ринку чистої конкуренції.
56. Довгостроковий період на ринку чистої конкуренції.
57. Ефективність ринку чистої конкуренції.
58. Поведінка підприємства в чистій монополії.
59. Способи збільшення прибутку чистої монополії.
60. Ефективність ринку чистої монополії.
61. Монополістична конкуренція та диференціація товару.
62. Характеристика ринку олігополії: ознаки, види
63. Показники концентрації олігополії.
64. Основні моделі поведінки підприємства.
65. «Цінова війна» як модель поведінки підприємства.
66. «Ламана крива попиту» як модель поведінки підприємства.
67. Антимонопольне регулювання діяльності підприємств.
68. Сутність ставки зарплати та крива пропозиції праці.
69. Підприємство на ринку праці та ставка зарплати.
70. Вплив профспілок на ставку зарплати.
71. Диференціація ставок зарплати.
72. Сутність капіталу та процес його початкового нагромадження.
73. Форми і процес кругообігу капіталу.
74. Відсоток та фактори його зміни.
75. Ринок землі: сутність, рента та ціна землі.

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна

1. Радінова І.Ф., Усик В.І. Макроекономічний аналіз національної економіки. КНЕУ. Аксіома, 2015. 272 с.
2. Азьмук Л.А., Щербатюк О.М. Мікроекономічний аналіз: навч. посіб. К. : КНЕУ, 2014. 262 с.
3. Макроекономіка: базовий курс: навч. посіб. / І.Й. Малий, І.Ф. Радіонова, Т.Ф. Куценко, доц. Н.В. Федірко та ін. Київ : КНЕУ, 2016. 253 с.
4. Крючкова Н.М., Пічугіна Ю.В. Макроекономіка. Практикум. Одеса: ОНУ імені І.І. Мечникова, 2019. 55 с.
5. Економічна теорія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. М. Стрішенець, В. І. Лішук, Л. В. Єлісеєва. Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. 204 с.
6. Калініченко О. В., Березіна Л. М. Мікроекономіка. Практикум. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 432 с.
7. Калініченко О. В., Плотник О. Д. Макроекономіка. Практикум: Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2010. 656 с.

Додаткова

1. Akerlof G.A. and Shiller R.J. Phishing for Phools: The Economics of Manipulation and Deception. Princeton University Press, 2015. 272 p
2. Deaton A. The Analysis of Household Surveys : a Microeconometric Approach to Development Policy. IBRD, World Bank, 2018. 497 p.
3. Моторина Т.М., Моторин Р.М. Національне рахівництво: Навч. посібник. К., 2015. 216 с.
4. Сучасні форми конкурентної взаємодії суб'єктів господарювання: монографія / За заг. ред. Ж.В. Поплавської. Л. : ТОВ «Галицька видавнича спілка», 2019. 201 с.

Інтернет-ресурси

1. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://www.rada.gov.ua>
2. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки України. URL: www.me.gov.ua
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua
5. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. URL: <http://sfs.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <https://www.treasury.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>
8. Інформаційні ресурси у цифровому репозиторії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua>